

Rola kontekstów oraz innych tekstów kultury na egzaminie z języka polskiego – analiza dzieła filmowego

KONTAKT

**W: [CKE.EDU.PL](http://cke.edu.pl)
E: CKESEKR@CKE.EDU.PL**

PODSTAWOWE INFORMACJE O FILMIE

- Rok produkcji: 2011
- Reżyser: Ron Fricke
- Gatunek: dokumentalny
- Film kręcony był w 100 lokalizacjach w 25 krajach przez 5 lat.
- Stanowi kontynuację pomysłu z filmu „Baraka” tego samego reżysera z roku 1992.

Saṅsāra lub **saṃsāra** - w hinduizmie, dżinizmie i buddyzmie termin dosłownie oznacza *nieustanne wędrowanie*, czyli wielkie koło śmierci i narodzin, odchodzenia i powracania do życia, początku i końca, odnosi się do reinkarnacji.

Pytanie: *Jakie wnioski na temat przestania filmu sugeruje tytuł?*

JAKIE SĄ ELEMENTY OBRAZOWANIA FILMOWEGO?

Na podstawie materiałów ze strony CEO

W zakresie budowania warstwy wizualnej są to na przykład sposoby komponowania planu filmowego.

- **panorama** – horyzontalny (szwenk) lub wertykalny ruch kamery wokół własnej osi
- **plan amerykański** – obejmuje człowieka od kolan w górę (naturalny, najczęściej w scenach dialogowych)
- **plan ogólny** – duży fragment przestrzeni – informuje o miejscu akcji
- **plan pełny** – obejmuje całego człowieka i fragment przestrzeni
- **półzbliżenie** – obejmuje popiersie człowieka i pomija jego otoczenie
- **zbliżenie** – obejmuje twarz lub cały przedmiot – informuje o emocjach, znaczeniu przedmiotu
- **zdjęcie** – podstawowy statyczny element filmu (dienne, nocne, plenerowe, atelierowe)

JAKIE SĄ ELEMENTY OBRAZOWANIA FILMOWEGO?

Na podstawie materiałów ze strony CEO

Znaczący dla interpretacji filmu może być także sposób montowania poszczególnych scen.

- **kadr** – podstawowy statyczny element filmu (dienne, nocne, plenerowe, atelierowe)
- **klatka filmowa** – podstawowy statyczny element filmu (dienne, nocne, plenerowe, atelierowe)
- **scena** – jednostka kompozycji filmu; obowiązuje jedność czasu, miejsca, akcji (fragment akcji rozgrywający się w jednym miejscu z określoną grupą postaci filmowych); zamkniętej budowie (początek, rozwinięcie, zakończenie) i napięciu dramatycznym (punkt kulminacyjny i rozwiązanie); najczęściej składa się z kilku ujęć, ale może też składać się z jednego ujęcia
- **sekwencja** – jednostka kompozycji filmu; złożona z ujęć i scen samodzielna pod względem dramatycznym, spójna pod względem rozwoju akcji nie podlega jedności czasu, miejsca i akcji
- **montaż filmowy** – odpowiednik narracji, to sposób łączenia ze sobą ujęć (zasada prawdopodobieństwa, estetyka)

JAKIE SĄ ELEMENTY OBRAZOWANIA FILMOWEGO?

Na podstawie materiałów ze strony CEO

Sama perspektywa – punkt widzenia kamery również buduje sens dzieła filmowego.

- **detal** – obejmuje fragment twarzy (oczy, usta) lub przedmiotu
- **przebitka** – krótkie ujęcie, pokazujące co dzieje się w innym miejscu
- **travelling** – ruch kamery (jazda) towarzysząca przedmiotom
- **najazd** – ruch zbliżający kamerę do przedmiotu
- **odjazd** – ruch oddalający kamerę do przedmiotu

JAKIE SĄ ELEMENTY OBRAZOWANIA FILMOWEGO?

Na podstawie materiałów ze strony CEO

W opisie dzieła filmowego warto także zastanowić się nad funkcjami:

- ścieżki dźwiękowej
- obrazów (funkcji barw, kompozycji itd.)

Czy słowa pomagają, czy przeszkadzają w rozumieniu filmu?

- Jakie trudności w odbiorze tworzy film niewerbalny?
- Na jakie jego elementy zwracamy uwagę, gdy brakuje słów?
- Czemu służy pozbawienie filmu słów?